

12.1.2021

מר בני גנץ
ראש הממשלה החליפי ושר הביטחון

לכבוד,
מר בנימין נתניהו
ראש הממשלה

שלום רב,

הנדון: אישור דחוף של הצעת המחליטים לממשלה בנושא "מעבר לכלכלה דלת פחמן"

אנחנו, מדענים ומדעניות מהאקדמיה הישראלית, מומחים ומומחיות העוסקים במסגרת המחקר וההוראה בהיבטים שונים של משבר האקלים, קוראים לכם ולממשלה בראשותכם **לפעול ולאשר ללא דיחוי אסטרטגיה לאומית להתמודדות עם משבר האקלים ומעבר לכלכלה דלת עד מאופסת פליטות**. בדומה למדינות הנאורות בעולם, הדואגות לא רק לעתיד כדור הארץ אלא גם לכלכלתן, ממשלת ישראל חייבת לאמץ חזון של כלכלה שאינה מבוססת על דלקים פוסיליים ופועלת על פי עקרונות פיתוח וצמיחה בני קיימא.

לאחרונה, גיבש המשרד להגנת הסביבה נוסח ל"הצעת מחליטים", אשר מתווה חזון ויעדים למעבר לכלכלה דלת פחמן ומשגשגת. אנו סבורים כי לממשלת ישראל ישנה חובה מוסרית וצורך לאומי להתמודדות עם משבר האקלים, וכן מחויבות בינלאומית במסגרת הסכמי האקלים ("הסכם פריז"). לכן, נוסף גם את הצהרתך, ראש ממשלת ישראל, בשם ממשלת ישראל, מיום 12 לדצמבר 2020 בוועידת האקלים למנהיגים, כי "ישראל מחויבת למעבר מלא מדלקי מאובנים לאנרגיות מתחדשות עד 2050".

אנו קוראים לממשלה להתכנס ולאשר לאלתר את החלטת הממשלה למעבר לכלכלה דלת פחמן כצעד ראשון והכרחי בדרך להיערכות המשק למשבר האקלים.

האנושות הכירה בחומרת משבר האקלים, ולפיכך בוועידת פריז התחייבו מדינות העולם, לרבות מדינת ישראל, לגבש עד לסוף שנת 2020 יעדים ותכניות אסטרטגיות למעבר לכלכלות דלות ואף מאופסות פליטות גזי חממה. עד היום, למעלה מ-100 מדינות כבר התחייבו למעבר לכלכלות **מאופסות פליטות**, וישראל היא אחת הבודדות מקרב מדינות ה-OECD אשר טרם קבעה יעדים ואסטרטגיה לכלכלה דלת פחמן.

השתוות זו של הממשלה לא רק פוגעת באינטרס הכלכלי והסביבתי שלה, אלא גם מסכנת את מעמדה של ישראל כמדינה מפותחת ומתקדמת.

סיכון בינלאומי: הלחץ הבינלאומי על ישראל צפוי להתגבר בעוד מספר שבועות כאשר ממשל ביידן צפוי לאשר את תכנית האקלים השאפתנית שלו, הקובעת כי עד לשנת 2035 משק החשמל בארה"ב יהיה מאופס פליטות ועד לשנת 2050 הכלכלה כולה תהיה מאופסת פליטות. בנוסף, בחודש שעבר הכריזו מנהיגי האיחוד האירופי על הפחתת פליטות בהיקף של 55% עד לשנת 2030! כיוצא בכך, האיחוד האירופי מתכנן להשקיע טריליון יורו בעשור הנוכחי בפיתוח כלכלה ירוקה, שעה שתכניתו של ביידן לאיפוס פליטות בארה"ב עד 2050 כוללת השקעות של כ-2 טריליון דולר, נוסף על השקעה בהיקף של 3 טריליון דולר על ידי המגזר הפרטי לאותה מטרה. כמו כן, חשוב לציין, כי נוכח כל אלה היצואנים הישראלים יתקשו

קריאת המדענים. ות לאישור דחוף של הצעת המחליטים לממשלה בנושא "מעבר לכלכלה דלת פחמן"

להתמודד בשוקי היעד האירופאים והאמריקאיים מבלי להפחית פליטותיהם, בשל משטר המיסוי המתוכנן בהם.

סיכון לאומי: משבר האקלים והשלכותיו (גלי חום וקור, שינוי מופע הגשם, בצורות, הצפות, התפרצות מחלות ועוד) צפויים להיות חמורים יותר במזרח הים התיכון, בו שוכנת ישראל, שכן זהו אזור רגיש ופגיע במיוחד. ההשלכות הכלכליות של השפעות אלה עצומות: הצפות תכופות ועליית מפלס הים צפויים להוביל להרס נרחב של מבנים ותשתיות, פגיעה ברכוש, וחלילה בנפש, פגיעה קשה בתנובה החקלאית, התפשטות מהירה של מחלות ומזיקים, שריפת יערות ועוד, בהיקף ובתדירות שלא הכרנו, לצד הכחדה מואצת של מיני צמחים ובעלי חיים, ועוד.

הסיכון כהזדמנות: הסיכונים והאיומים של משבר האקלים על ישראל כמו גם ההזדמנויות לכלכלה כתוצאה מצמיחה ירוקה, חדשנות ויזמות מבוססי מדע וטכנולוגיה, מחייבים את הממשלה לפעול עכשיו. הניסיון הגלובלי מלמד שעל כל משרה שנגרעת מהתעשייה הפוסילית, נפתחות 2-3 משרות בתעשיית האנרגיה המתחדשת. גם הפסקת הסבסוד הכבד של התעשייה הפוסילית, הורדת יוקר המחיה בהיות האנרגיה הסולארית המקור הזול ביותר לייצור חשמל כיום והקטנת עלויות התחלואה מזיהום אוויר, יתרמו את תרומתם להזנקת הכלכלה, כך ששכרה של ישראל יהיה בצידה באימוץ מהלכים אלו.

מקומה של ישראל אסור שייפקד מתהליכים גלובליים מהותיים אלו.

בשנתיים האחרונות הוביל המשרד להגנת הסביבה תהליך רב מגזרי לגיבוש חזון ואסטרטגיה לאומיים לכלכלה דלת פחמן, תהליך אשר כלל, בין היתר, את נציגי המשרדים המתנגדים לו כעת וכן נציגים רבים מהאקדמיה. תוצרי התהליך קובעים, לראשונה, נתיב הפחתה משמעותי מאוד בפליטות גזי החממה של ישראל עד לשנת 2050 אשר ראוי לשמש את הבסיס לאסטרטגיה הממשלתית. אולם, חשוב גם לציין כי הקונצנזוס המדעי העולמי אשר בא לידי ביטוי בדו"ח ה-IPCC האחרון משנת 2019 מראה כי מעבר לכלכלה דלת פחמן אינו מספיק וכי על מדינות העולם להגיע לכלכלות **מאופסות פליטות** עד לשנת 2050, כפי שהתחייבו כבר מרבית מדינות ה-OECD ולמעשה גם מרבית העולם.

אנו, העוסקים בסוגיית האקלים באופן שוטף, רואים חשיבות גדולה בעיגון היעדים והאסטרטגיה לכלכלה דלת פחמן, לרבות במסגרת חקיקת אקלים ייעודית. חקיקה זו תיתן למתכננים, משקיעים, מפעלים ועסקים וודאות ארוכת טווח אשר כל כך נדרשת על מנת לבצע את התכנון וההשקעות בדרך למשק ללא דלקים פוסיליים ולניצול יעיל ומקיים של חומרי גלם ומשאבים. ודאות זו חיונית במיוחד לנוכח חוסר היציבות הפוליטית והתקציבית.

אנו, המדענים, מדגישים את התפקיד החשוב של האקדמיה והקהילה המדעית בישראל בגיבוש תכניות היישום ובעדכון היעדים הלאומיים להתמודדות עם שינויי אקלים. אנו מצפים להמשך שיתוף הפעולה תוך ניצול היתרונות והמומחיות הייחודיים הנמצאים בשורות האקדמיה.

לנוכח חומרת משבר האקלים אנו סבורים כי על הממשלה לפעול ולאשר בדחיפות את הצעת המחליטים לממשלה שגיבש המשרד להגנת הסביבה, על אף שאנו בעיצומה של מערכת בחירות. תגובה מושכלת, מוסרית ונחושה למשבר האקלים אינה סובלת דיחוי.

בברכה,

קריאת המדענים. ות לאישור דחוף של הצעת המחליטים לממשלה בנושא "מעבר לכלכלה דלת פחמן"

באנו על החתום

1	פרופסור	אופירה	אילון	אוניברסיטת חיפה ומוסד שמואל נאמן בטכניון
2	פרופסור	אלון	טל	החוג למדיניות ציבורית, אוניברסיטת תל-אביב
3	פרופסור	עדי	וולפסון	המכללה האקדמית להנדסה ע"ש סמי שמעון
4	פרופסור	רועי	הולצמן	אוניברסיטת ת"א
5	ד"ר	ארנון	בן ישראל	המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי
6	ד"ר	שבתאי	איזק	אוניברסיטת בן גוריון בנגב
7	פרופסור	אהרון	פאיט	אוניברסיטת בן גוריון, המכונים לחקר המדבר
8	פרופסור	מרסלו	שטרנברג	אוניברסיטת תל אביב
9	ד"ר	מני	נוימן	אוניברסיטה עברית
10	ד"ר	רחל	אדם	הפקולטה למשפטים, אוניברסיטה העברית
11	פרופסור	שמעון	רחמילביץ'	אוניברסיטת בן גוריון
12	ד"ר	אופיר	לוי	אוניברסיטת תל אביב
13	פרופסור	יוסי	יובל	אוניברסיטת תל אביב
14	ד"ר	גדעון	וינטרס	מו"פ מדבר וים המלח
15	פרופסור	ארנון	לוטם	אוניברסיטת תל-אביב
16	פרופסור	דרור	אבישר	אוניברסיטת תל אביב
17	ד"ר	חנוך	פרידמן	מכללת הדסה
18	ד"ר	עמי	זהבי	מומחה, בוטנאי
19	ד"ר	עוזי	פז	מכללת בית ברל, מכון אבשלום
20	פרופסור	ארנון	קרניאלי	אוניברסיטת בן גוריון בנגב
21	פרופסור	דניאל	אורנשטיין	הטכניון
22	ד"ר	דניאל	מישורי	החוג ללימודי הסביבה, אוניברסיטת תל אביב
23	פרופסור	עדו	יצחקי	אוניברסיטת חיפה
24	פרופסור	שלומית	פז	אוניברסיטת חיפה
25	פרופסור	אריאל	ציפמן	האוניברסיטה העברית
26	ד"ר	תמר	טרופ	אוניברסיטת חיפה
27	פרופסור	שי	מאירי	אוניברסיטת תל אביב
28	פרופסור	יורם	יום-טוב	אוניברסיטת תל אביב
29	פרופסור	ניר	אוריון	מכון ויצמן
30	פרופסור	טלי	טל	הטכניון
31	ד"ר	שירה	בוקצ'ין	אוניברסיטת תל אביב
32	פרופסור	דוד	זלץ	אוניברסיטת בן גוריון
33	פרופסור	יורם	גרשמן	מכללת אורנים ואוניברסיטת חיפה
34	פרופסור	גדי	קפלוטו	הטכניון
35	ד"ר	קרן	קפלן מינץ	מכון שמיר למחקר, אוניברסיטת חיפה
36	ד"ר	ינאי	פרחה	המכללה האקדמית תל-חי
37	פרופסור	אוריאל	ספריאל	האוניברסיטה העברית
38	ד"ר	אורי	שרון	הפקולטה למשפטים, אוניברסיטת בר-אילן
39	פרופסור	קולין	פרייס	אוניברסיטת תל אביב
40	פרופסור	אורי	שיינס	אוניברסיטת חיפה - אורנים
41	ד"ר	דניאל	מדר	Interface SP
42	ד"ר	דורית	קרת	אוניברסיטת תל אביב

43	פרופסור	ערן	פייטלסון	האוניברסיטה העברית
44	ד"ר	זיו	שדה	מכון ויצמן למדע
45	ד"ר	נרית	לביא אלון	הטכניון
46	ד"ר	איל	רוטנברג	מדעי כדור הארץ, מכון ויצמן
47	פרופסור	אורן	פרז	אוניברסיטת בר-אילן
48	ד"ר	יודן	רופא	אוניברסיטת בן גוריון בנגב
49	פרופסור	נפתלי	לזרוביץ	אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
50	פרופסור	דורון	לביא	המכללה האקדמית תל חי
51	פרופסור	נורית	אלפסי	ראש המגמה לתכנון ערים, המחלקה לגאוגרפיה ופיתוח סביבתי, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
52	ד"ר	מיה	נגב	אוניברסיטת חיפה
53	ד"ר	בעז	שחם	האוניברסיטה העברית בירושלים
54	פרופסור	יעל	לובין	אוניברסיטת בן גוריון
55	ד"ר	לי	רכט	מומחית
56	ד"ר	קרן	אגאי שי	הפקולטה לרפואה אוניברסיטת בר אילן
57	פרופסור	אברהם	פרבולוצקי	מינהל המחקר החקלאי-מרכז וולקני
58	ד"ר	דוד	שור	אוניברסיטת ת"א
59	ד"ר	חגית	שאשה-שרף	הטכניון - הפקולטה לחינוך למדע וטכנולוגיה
60	ד"ר	חגית	אולנובסקי	Interface SP
61	ד"ר	אברהם	יזיורו	הטכניון
62	ד"ר	אמיר	טייכר	החוג להיסטוריה כללית, אוניברסיטת תל אביב
63	פרופסור	מישל	פורטמן	הטכניון
64	פרופסור	יואב	יאיר	המרכז הבינתחומי הרצליה
65	ד"ר	טארק	אבו חאמד	מכון הערבה
66	פרופסור	דני	רבינוביץ	אוניברסיטת ת"א
67	פרופסור	הדס	ממן	אוניברסיטת תל אביב
68	ד"ר	ג'רמי	בנשטיין	מרכז השל לקיימות / אוניברסיטת ת"א, בי"ס פורטר
69	פרופסור	מרדכי	שכטר	אוניברסיטת חיפה
70	ד"ר	ליעד	אורתר	המרכז האקדמי למשפט ולעסקים
71	ד"ר	אפרת	אלימלך	המרכז לחקר משאבי טבע וסביבה, אוניברסיטת חיפה
72	ד"ר	עמיחי	עמית	אוניברסיטת תל אביב
73	ד"ר	עלמה	יצחקי	אוניברסיטת תל אביב
74	ד"ר	אלדי	שיינפלד	מגזר פרטי
75	פרופסור	שושנה	שילה	אוניברסיטת תל אביב
76	ד"ר	מיכאל	אדל	לומוס בע"מ
77	פרופסור	איתי	פישהנדלר	האוניברסיטה העברית
78	ד"ר	ענבל	בן-אשר גיטלר	המכללה האקדמית ספיר
79	ד"ר	רוסלנה רחל	פלטיניק	המכללה האקדמית עמק יזרעאל, אוניברסיטת חיפה, IIASA אוסטריה
80	ד"ר	רם	פישמן	אוניברסיטת תל אביב
81	ד"ר	איתי	רופמן	המכללה האקדמית עמק יזרעאל
82	ד"ר	תמי	רזי	מכללת ספיר
83	ד"ר	עופר	שנער לבנון	המרכז האקדמי רופין

84	ד"ר	אביגיל	פרדמן	אונ' בן גוריון
85	ד"ר	נעה	אבראל-אבני	מו"פ מדבר וים המלח
86	ד"ר	רונית	פוריאן	אוניברסיטת תל אביב
87	פרופסור	טל	רביב	אוניברסיטת תל אביב
88	ד"ר	איילת	בן-ישי	אוניברסיטת חיפה
89	פרופסור	מיכאל	רביב	מינהל המחקר החקלאי
90	ד"ר	ענת	מטר	אוניברסיטת תל אביב, החוג לפילוסופיה
91	ד"ר	ליאת	פרידמן	בצלאל
92	ד"ר	עדנה	גורני	אוניברסיטת חיפה
93	פרופסור	מידד	קסינגר	אוניברסיטת בן גוריון בנגב
94	פרופסור	נילי	מור	האוניברסיטה העברית
95	ד"ר	מרסלו מנחם	וקסלר	סמינר הקיבוצים
96	ד"ר	מיכל	שתקאי	שומרי הבית, פעילות מוניציפלית
97	פרופסור	דוד	ברודאי	טכניון
98	פרופסור	חיים	בראשית	London, SOAS
99	ד"ר	יעל	פרג	המרכז הבינתחומי הרצליה
100	פרופסור	חגי	לוי	מפלגת תל"ם. לשעבר יו"ר איגוד רופאי בריאות הציבור בישראל
101	פרופסור	אבנר	בן-עמוס	אוניברסיטת תל-אביב
102	ד"ר	נעמה	לנג-יונה	חקר ימים ואגמים לישראל
103	פרופסור	מקסים	שושני	הטכניון
104	ד"ר	רענן	רז	האוניברסיטה העברית
105	פרופסור	אורה	פלטיאל	בית ספר לבריאות הציבור הדסה והאוניברסיטה העברית
106	ד"ר	עלמה	איגרא	מכון ון ליר
107	פרופסור	אלכס	פורמן	הטכניון
108	פרופסור	רפאל	זקס	טכניון
109	ד"ר	ציפי	עשת	מוסד שמואל נאמן בטכניון
110	ד"ר	עופר	דרסלר	מנכל איגוד ערים להגנת הסביבה מפרץ חיפה
111	ד"ר	שחר	רהב	אוניברסיטת חיפה
112	ד"ר	אורנה	וולפסון	איגוד ערים לאיכות סביבה גליל מערבי
113	פרופסור	אורי	דיין	האוניברסיטה העברית בירושלים
114	ד"ר	נועה	שובל	אוניברסיטת ת"א
115	פרופסור	ענת	אהרונב	האוניברסיטה העברית
116	פרופסור	און	ברק	אוניברסיטת תל אביב
117	ד"ר	רמי	קפלן	אוניברסיטת תל אביב
118	ד"ר	אורן	הופמן	אוניברסיטת קליפורניה, דיוויס
119	ד"ר	שלומית	תמרי	מכללת ספיר
120	ד"ר	אבנר	גרוס	אוניברסיטת בן גוריון
121	ד"ר	איתי	גרינשפן	האוניברסיטה העברית
122	ד"ר	נאורה	אלתרמן	האוניברסיטה העברית בירושלים
123	ד"ר	משה	תשובה	אפקה, המכללה האקדמית להנדסה בתל אביב
124	פרופסור	יונתן	בלמקר	אוניברסיטת תל אביב
125	פרופסור	חגית	אפק	האוניברסיטה העברית

126	ד"ר	יוסף	פרינץ	מדען
127	פרופסור	עודד	נבון	האוניברסיטה העברית
128	ד"ר	ליאור	קורנבלום	טכניון